

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Apelație-Protest.

În raportul ce-am publicat despre cea din urmă adunare a congregației comitatului nostru am spus, la locul său, că adunarea a hotărît să facă un împrumut de 180,000 fl. de către comitat, pentru trebuințe de-ale școalelor de stat maghiare.

Contra acestei hotărîri a congregației, dnii F. Hossu Longin (Deva), V. Demian (Brad), Dr. A. Muntean (Orăștie), Dr. Al. Hossu (Deva), Dr. Silviu Moldovan (Orăștie), Dr. G. Suciu (Hațeg), Aurel P. Barcianu (Orăștie), Ales. Moldovan sen. (Deva), Laurian Bercianu, Petru Belei, Ioan Lazaroiu (Orăștie), Ioan Șerban (Deva), — toți membri ai congregației, au înaintat în timpul prescriș, următoarea apelație-protest, prin vicișpan la ministru:

Onorată congregațiune!

Cultura este o necesară și probată călăuză a vieții, dar' totodată și cea mai frumoasă podoabă a sufletului omenesc, care îl ridică pe om din animalism și îl înalță și apropie de Dumnezeu, după al cărui chip și asemănare suntem făcuți.

Trăind în epoca democrației și a egalei îndreptățiri a tuturor cetățenilor patriei, cu oții datori suntem să ajutăm și să contribuim a generalizarea culturii, lăpșirea ei în toate părțile populațiunii.

Vrînd scopul acesta sublim, trebuie să vrem și să primim și mijloacele, prin cari putem ajunge la acest scop.

La cultură, fără școale nu se poate ajunge.

Cu toții avem deci datorința umanitară și patriotică, să spriginim școala și să aducem jertfe de prisosință pentru a ei propășire.

Copilul ajuns la școală în fragedă vîrstă samănă agrului, care trebuie bine lucrat și cu bune sîmînțe presărat, ca să aducă doitele roade.

Dacă însă agrul cu rele instrumente se va lucra și cu grâu necurățit de neghină se va sîmîna, holda va fi slabă și de polomizi năpădită.

Nici școala nu va produce rezultate doite, dacă instrumentul cu care vrea să pîrîndă într'a elevilor creeri, e dur și necorespunzător, și capul și inima lor nu se probează cu bune și alese învățături și exemple.

Instrumentul bun al școalei este limba maternă, ear' mai aleasă învățatură, decât religiuinea și iubirea de neam, nu poate să fie.

Cu limba maternă a elevilor trebuie deci să opereze școala, în frica lui Dumnezeu să-i crească și demnitatea națională într'înșii să o desvoalte.

Dacă o școală nu astfel lucrează, nu merită să-i tindem scutul și spriginul nostru, ca fiind chiar păgubitoare.

Eată de ce noi subscrișii și soții nostri de principiu ne-am ridicat glasul în contra școalelor de stat și facem această

Apelată,

în contra hotărîrii luate în adunarea generală din 4 Ian. a. c. sub nrul 4, și aceluși aci sub nr. 1, prin care s'a decis, ca acest comitat să contragă un împrumut în favorul școalelor de stat din comitatul nostru, căci noi nu putem spriginii școale, cari nu cultura adevărată au de scop s'o lățească, ci sînt numai oficinice menite să deterioreze aurul nobil mestecându-l

cu proasta aramă, cari n'au altă problemă decât răpirea de suflete, înstrăinarea băieților fragezi de limba și legea strămoșilor nostri!

Din școalele de stat eschisă-i cu totul limba română și propunerea religiuinei este cu totul neîngrijită.

Cînd statul face acestea, calcă în picioare propria-i lege și nesocotind principiile pedagogiei zădărnicește chiar și răspîndirea culturii.

Deja de sute de ani propagă pedagogia principiul, că școala trebuie să se folosească de limba maternă a elevilor. Și noi, cari ne-am crescut și prin școale maghiare, cunoaștem bine tortura spirituală ce o are copilul gingaș, trebuind să-și însușească deodată cunoștințele necesare cu denumirea lor într'o limbă străină fără a fi măcar ajutat de limba maternă.

Datorință chiar și umanitară împlinim deci, cînd protestăm contra chinurii copiilor nostri.

Legislativa din Budapesta a avut și dînsa lucide momente, cînd în §-ul 58 al articolului de lege XXXVIII din 1868 a zis, că „fiecare băiat are a se instrui în limba maternă”, ear' în §-ul 17 al articolului de lege XLIV 1868 a zis, că deși determinarea limbii învățămîntului la institutele de stat se ține de resortul afacerilor ministrului instrucțiunii publice, totuși din punct de vedere al succesului instrucțiunii publice, al cultivării și bunăstării comune, fiind acestea ținta supremă a statului acesta e deobligat, a purta grijă, ca în institutele sale de învățămînt cetățenii de ori-ce naționalitate, dacă trăiesc în masă mai mare împreună, să se poată perfecționa în limba lor maternă pînă unde se începe cultivarea mai înaltă academică.

Acuma însă deținătorii puterii de stat nesocotesc aceste legi principale fundamentale și nescoase încă din vigoare prin alte legi echivalente folosindu-se în toate școalele de stat exclusiv numai limba maghiară, chiar și în ținuturi și sate, unde de maghiar nu-i nici pomenire, ori sînt rari ca și corbii cei albi, — și primii oficiali ai acestui comitat orbiți de preocupățiunea provenită din infect șovinism de rassă nu se sfîesc a mărturisii în public, că nu cunosc vre-o lege, care ar obliga statul să introducă în școalele sale și altă limbă decât cea maghiară și afirmă, că precum confesiunile și privații pot să se folosească de limba lor în școalele ce dînșii le întemeiază și susțin, așa compete acest drept și statului, a cărui limbă oficială e cea maghiară, — deși §-ul 26 al legii citate mai în urmă în alineatul al 3-lea dă acest drept numai fondatorilor institutelor private, — ear' școalele statului nu se pot considera de private!

Din celea expuse reese în toată claritatea, că statul recunoaște de suprema sa țintă răspîndirea culturii și că asta numai cu ajutorul limbii materne a elevilor se poate cu succes efectui; și tocmai pentru asta, pînă cînd privaților dă nețîmărită voie în alegerea limbii de propunere în institutele lor, — pentru sine statul prescrie drept datorință îngrijirea, că fiii ori-cărei naționalități să se poată perfecționa în limba lor maternă și încă aproape de vatra părinților lor.

Dar' noi sîntem îndreptății a cere dela stat școale cu limbă de propunere română nu numai pentru-că statul prin legi s'a obligat însuși la aceasta, — dar' și deoarece-ce ca Români contribuim la susținerea acestui stat

cu jertfe de sînge și bani; deci tot ca Români vrem și trebuie să beneficiăm de avantajile ce statul poate să tindă cetățenilor sei.

Și cerînd cu insistență respectarea limbii române nu o facem asta cu gînd dușmănos patriei, ci pentru-că iubirea limbii materne e tradițională la noi și comprobată prin istorie, căci doar' despre Români a scris istoricul celui mai mare rege al acestei țeri, fiul acestui comitat și din sîngele nostru eșit, că noi mai mult ne luptăm pentru limbă, decât pentru însăși viața, și noi n'am avut lipsă, să ne vie, abia în secolul al XIX-lea, omul care să ne învețe, că un popor în limba sa trăește!

Dar' satisface oare statul acestor îndatoriri ale sale?

Nici decît?

Vedem că în acest comitat locuit de o majoritate română de peste 90%, nici un institut cultural susținut de stat nu este, care ar subministra cultura în limba noastră.

Școalele de stat stau cu toate în serviciul așa zisei idei de stat maghiar; va să zică, deși susținute de acest stat poliglot, ele servesc numai unui stat încă neexistent, și care din idee în realitate în veci nu se va prefăce.

Școalele de stat nu au de scop lăpșirea culturii, ci maghiarisarea, adecă tendența de a ne falsifica copii și de a spori și întări prin contrabandă o viță pîrșită și străină în Europa. Dacă guvernul într'adevăr ar vrea să răspîndească cultura și în aceste părți, n'ar avî decît să dea, și numai jumătate din sumele cheltuite pe școalele de stat, — școalelor confesionale existente, și atunci acestea și printr'însele cultura, ar ajunge la înflorire.

Dar' școalele confesionale nu-s ajutate, ba li-se pun fel de fel de piedeci în dezvoltarea lor, și dacă ici-colea li-se dă câte ceva, fîrîmăturile de ajutor li-se dau ca elemosină rușinatoare și pe prețul independenței și caracterului lor confesional și național.

A le scusa apoi — între astfel de împrejurări — că nu-s la înălțimea chemării lor — cum a făcut-o aceasta dl inspector școlar, este un cinism revoltător.

(Va urma).

Trei crai și solgăbirul „patriot“.

— Schiță din com. Hunedoarei cu 93% Români. —

Deva, Ianuarie 1897.

Maaare »demonstrație« contra statului »național maghiar« era să fie în Ilia, a doua zi de Crăciunul românesc, anul 1896.

Înțelepciunea și îngrijirea »patriotică« a solgăbirului *Höhm Károly* a mîntuit însă patria de această sguđuitură și astfel întărirea »ideii« de stat național maghiar va căștiga printre Români tot mai mult teren la începutul mileniului al doilea.

Cu »gînd rău«, bag' seamă, plecat-au din Deva tri-crai dela Răsărit, cu pécuararii: 6 inși, cu trenul de dimineața, la Ilia. Inarmați cu săbii de lemn, ciacau de hîrtie și cu un vifleem, toate lipite cu hîrtie vînată-galbină-roșie. De ar fi sburat crășorii, ca să nu-i vadă poporul românesc, nu ar fi fost — »hibă«. Dar' a doua zi de Crăciun, mă rog, să umble pe pămînt trei crai dela Răsărit, cu semne »contrare« statului »maghiar« printre poporul românesc din

Ilia ca să-l »agiteze«, aceasta, lucru firesc, a trebuit să bată la ochi treazului solgăbiru din Ilia. Patria primejduită 'și-a aflat însă mîntuitorul seu. Nepotul *neamțului* din Brandenburg, ajuns solgăbiru în Ilia, ca musca în zăr, nu putea lăsa în pace »demonstrația« plănuită.

Abia ajunseră la 7 ore dimineața, la Ilia, crășorii s'au înștiințat la biruul satului.

Acesta, *Ungur* de omenie și creștin, li-a zis »Dumnezeu v'a adus, dragii mei, mergeți și la domnul notarăș«. Așa și făcură crășorii, și credeau că-s la adăpost. Într'alți ani tot așa au urmat și a fost bine; dar' anul millenar trebuie să se sfîrșască cu — pacoste, precum s'a început cu — pacoste acum-a-s 1000 de ani.

Trecînd pe la fereastra solgăbiruului, craii fură zăriți cu vifleemul — »demonstrant«.

Pandurul iute după crai, că-i »poftește dl solgăbiru«.

»Hai, că ne chiamă domnul solgăbiru«, grăi un craiu.

Intrînd, deteră o bună dimineață, scoaseră săbiile și voiau să cînte; credeau că intră la un — creștin.

În loc de »mulțam«, solgăbiruul se rîstă cătră copii, zicîndu-le:

»De ce ați pus fețe românești pe vifleem și ciacae?»

»Pentru-că-i Crăciunul românesc, dle solgăbiru«, răspuse cu curagiu *Dionisie Ghiș*, un băiat de vr'o 12—13 ani, deștept și îndrăsneg.

Uimit de acest răspuns potrivit al băiatului naiv, solgăbiruul o luă mai cu buna.

»Trebuie să puneți fețe ungurești, nu românești, aceste sînt oprite«.

»Fețele ungurești au fost la Crăciunul unguresc, care a trecut; acum a venit Crăciunul nostru, să punem și noi fețele noastre«, răspuse din nou copilășul.

»Da cine v'a dat slobozenie să umblați prin sat«, se spîrdăi din nou solgăbiruul?

D'apoi domnul protopop, de unde tocmai ieșirăm, apoi biruul satului și domnul notarăș; doară ei poruncesc aci«, răspuse copilășul.

Ca mușcat de șerpe sări atunci solgăbiruul de pe scaun și simțindu-se vătîmat în »dreptul« seu, cu o grandetă oare-care, rostii următoarea »judecată«:

»Prostule ce ești, nu știi tu că aici în Ilia eu, solgăbiruul, poruncesc și la biruul și la notarășul și la protopopul vostru. Eu poruncesc la toți. Cărați-vă de aici! Mergeți cu haiducul la stație și 'napoi la Deva. De veți cu teza să intrați la vr'o casă, vă închid, și vă trimit cu gendarmii acasă. Lua-v'ar dracul să vă iee«!

Pandurul a petrecut craii la gară și la 11 ore înainte de ameazi erau — acasă, în Deva.

Călătoria a costat pe 5 copii sîraci de Român și 1 Ungur 3 fl. și căștigul — perdut.

Fire-ar de *pomană* dlui solgăbiru!

Iubit popor român! Ține minte, că a doua zi de Crăciun, anul 1896, un slujbaș plătit de tine, ca să te slujască,

'ți-a batjocurit, ce tu mai scump ai în lume: **colorile** tale românești, onoarea numelui tău falnic de Român; 'ți-a batjocurit **oopi** tăi, înjurându-ți mojicește; 'ți-a batjocurit **obiceiurile sfinte** ale moși-strămoșilor tăi.

Nu uita, Române, că ești rob în patria moși-strămoșilor tăi, batjocurit de o — venitură, care te urește, fiindcă-ți dai pâne și domnie!

Cu atât nu va rămânea însă dl sol-găbiru. El e răspunzător pentru fără-delegea și batjocura ce tot Românul o resimte.

Di vice-comite, Hollaki Arthur, se credem că-l va înmuia pe acest mic tiran îmbuibat din cercul Iliei.

Să tragem însă învățătură.

La tot cazul ordinațiunea ministerială contra colorilor «contrare statului» trebuie din nou aduse pe tapet în congregația viitoare a comitatului, și de nou și și mai bărbătește combătută până la locurile cele mai înalte și nu de câțiva bărbați numai, ci de întreg poporul românesc din comitat, cu zeci și sute de proteste, ca în contra milleniului, bună-oară.

Azi o pantlică, mâne un brâu, poi-mâne un vifaim cu colori românești sunt batjocurite zi de zi și noi nu ne apărăm unul pentru toți și toți pentru unul, precum ar trebui!

Nu sunt întâmplări singurate aceaste, ci simptomele unui trecut duros, unui prezent ticălos și a morții naționale, ce ni-se pregătește: în viitor.

Dar' viitorul al acelor este, cari luptă bărbătește pentru drepturi naționale, pentru patrie liberă.

Poporul, care nu le are pe acestea, e mereu lovit, batjocurit și nu are dreptul să trăiască, dacă nu se apără voi-nicește. El trebuie să moară în rușine, lingând mâna stăpânului, care mereu îl lovește.

Aceasta însă nu poate fi soarta noastră; nu suntem vrednici de asta!

August A. Nicoară.

Expoziția din Brad.

— Raport special. —

Liniștea o întrerupse vocea din ce în ce mai sonoră și atrăgătoare a doamnei protopresbiterese Aurelia Damian, care cuvânta precum urmează:

„Stimate Public! Scumpa-mi datorință e să vă descoper motivul pentru care s'a

arangiast această expoziție, ce conține numeroase și felurite lucruri din industria casnică, pregătite de femeile române din Zarand.

Damele române din Deva ajutate de surorile d-lor din comitatul nostru, au înființat însoțirea numită «Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei». Scopul măreț al acestei Reuniuni e: a da avânt industriei naționale casnice; a păstra gustul admirabil și frumuseța mult lăudată a țesăturilor, cari împodobesc casa românească; a răspândi portul cel pitoresc atât de atrăgător și plăcut și a da sprigin economiei naționale, ferindu-o de ori-ce corcior; fiindcă toate acestea au deosebită înfruntare asupra ființei, individualității noastre românești, asupra prezentului și viitorului nostru.

Conștii de aceste putem fi convinși, că Reuniunea noastră are un scop măreț și nobil: demn de spriginit.

Reuniunea prin jertfe și lucrare înțeleaptă și-a agonisit, deși împrejurările nu sunt chiar favorabile, mijloace materiale însemnate. Ear' acum crede a fi sosit timpul, ca să-și înceapă lucrarea binefăcătoare pentru realizarea scopului său la care cu iubire chiamă pe toate femeile române din comitatul Hunedoarei.

Și-o începe aceasta prin hotărârea de a premia femeile noastre muncitoare pe terenul industriei de casă. A destinat 40 coroane spre scopul acesta, ear' cu împărțirea lor m'a încredințat pe mine și pe doamna Maria Gligor.

Urmand noi increderii, cu care am fost onorate, am arangiast cu concursul mai multor stimate dame din Brad și jur această expoziție de obiecte. Nu știm încât silințele noastre vor mulțumi așteptările stimului public. Dorim însă a se lua în socotință faptul, că Reuniunea pășeste de astă-dată prima-dată în părțile Zarandului.

Ne aflăm la începutul lucrării. Totuși trebuie să se recunoască, că aceste țesături ce sunt puse la vederea stimului public, ne dau dovadă deplină despre hărnicia și bunul gust al femeilor române din Zarand.

Dee D-zeu ca Reuniunea să-și vadă cât mai în grabă realizat scopul măreț la care tinde! Trăiască exponentele! Prosperere și înflorască Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei.

Deși aproape toate obiectele sunt frumoase și cu gust lucrate și deci vrednice de premiat și așa toate exponentele sunt demne de a fi răsplătite, dați-ne voe, ca între marginile sumei de 40 de coroane să vă propunem spre premiare numai puține și anumite pe următoarele:

Măriuța Radu (Herțegani) cu 5 cor.; Maria Florea (Rișca) cu 3 cor.; Carolina Comșa (Ribita) cu 3 cor.; Minerva Mihut (Cărăstău) cu 3 cor.; Elena Florea (Rișca) cu 3 cor.; Maria Marc (Buceș) cu 2 cor.; Măriuța Schioapa (Brad) cu 2 cor.; Maria Bolca (Brad) cu 2 cor.; Maria Stanciu (Blăjeni) cu 2 cor.; Maria Vlad (Ribita) cu 2 cor.; Letiția Florea (Rișca) cu 2 cor.; Anica Serb (Cebea) cu 2 cor.; Anica Zeru (Cebea) cu 2 cor.; Antița Laza (Lunca) cu 2 cor.; Valeria Onc (Rișca) cu 2 cor.;

Brendușa Bociu (Lunca) cu 2 cor.; Maria Suci (Brad) cu 1 cor.

Celelalte primească recunoștința pentru zelul și osteneala lor și afle-și răsplata în aceea că au contribuit la această sârbare a hărniciei și istețimei femeii române.

Cuvântul bine simțit a fost adese întrerupt, vorbirea viu aclamată, ear' cele propuse premiate cu suma de 40 coroane votate spre acest scop de reuniune.

După împărțirea premiilor, preotul Nicolau Florea roagă pe doamnele A. Damian și M. Gligor, membre ale comitetului reuniunii în numele femeilor țerane din Zarand, ca să aducă mulțumita lor Reuniunii și să o asigure, că femeia română din Zarand deși copleșită de munca zilei și necazurile vieții, totuși își va ținea de strămoșească datorința a rămânea sentinela adevărată a portului, datinilor și limbei străbune, a se perfecționa în industria de casă, a face loc portului românesc, a se feri de rizele din boltă și a da ascultare poveștelor înțelepte ale damelor inteligente și iubitoare de tot ce e românesc și strămoșesc.

Cu aceste parerea oficioasă s'a încheiat.

Nu voi uita a scoate la iveală, spre onoarea dinselor, că la reușita atât de frumoasă a acestei expoziții, multă vrednicie au doamnele Maria Gligor din Baia-de-Criș și A. Damian din Brad. Domnia-lor au pus totul în mișcare și au trecut peste multe greutăți ce s'întâmpină totdeauna când faci ceva bun, pentru ceea-ce primească recunoștința noastră.

Seara s'a ținut o petrecere cu dans, arangiast în favorul Reuniunii.

Publicul a fost ales și animat. Ne-am petrecut românește până în zori de zi, vorbind mult despre faptul zilei. N'a fost nimeni, care să nu dorească a mai vedea în viitor cât de adeseori expoziții de felul celei de azi. Toți credem, că s'a pus un fundament solid, pe care avem datorința a zidi mai departe. Prin muncă și cultură vom ajunge la bunăstare și la libertate.

Când zorile se iveau, prevestind ziua mult dorită, ne-am depărtat la vetrele noastre povestind vesel, că propusul măreț al femeilor române din Brad și jur a reușit și lor le-a succes a răspândi numele Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei între țerancele române din părțile zarandene. Răspândescă-se scopul și intențiunile ei mărețe prin toate casele și colibe române.

D. P. O.

Pe aiurea și pe la noi.

— Impresii de călătorie. —

(Urmare).

(Prin o greșală de amestecare a foilor de manuscris, s'a făcut o săritură în publicarea acestor impresii. Înainte de descrierea orașului Prerau și celelalte din nr. 3 al „Revistei”, trebuia să urmeze cele de mai jos: umblarea încă prin Moravia; procesul etc., apoi întoarcerea pe la Brünn, etc. Le publicăm acum, rectificând).

(Prin Moravia). Dela Gänserndorf am plecat spre Mează-Noapte cătră Moravia pe linia Viena—Kraakau.

Pe linia aceasta fiind mare circulațiune, șinile drumului de fer sunt duple. Trenurile

trec des de tot, ca vântul unul pe lângă altul!

Limba de vorbire cu cât înaintam mai mult, cu atât se schimba tot mai mult din nemțască în moravă.

Ce vorbiam alții în jurul meu nu mai înțelegeam nimic, dacă nu începeam eu cu cîteva nemțește. Am băgat însă de seamă că aproape toți știu și nemțește, deși nu bine.

Din Drasing până la Rohatecz (18 stațiuni) m'a însoțit un tată cu o fată cam de 18 ani ce absolvase numai școala populară din Tobice. După-ce aflai că ei pricep și limba nemțască, începu a vorbi cu ei. Nu pot să spun ce impresiune plăcută au făcut asupra mea acești Moravi dela sate, prin cul-tura, onestitatea și inima lor bună, ceea-ce de altcum am băgat de seamă la toți Moravii cu cari am convenit.

Intre acești oameni străini nu m'am simțit deloc străin, pentru-că pe tot locul am aflat omenie, și bună primire cu străinii.

La stațiuni numele orașelor unde avea să meargă trenul erau scrise în limba locului moravă, dar' și în limba nemțască.

(Câmpurile și vitele în Moravia). La Mähr-Neudorf în dreapta drumului spre Răsărit se întinde o luncă frumoasă și o mare pășune, pe care era o mare cireadă de vite care de care mai frumoasă, tot rasă nobilă de Suisera! Mi-a făcut o plăcere privire: acelei cirezi și cugetai dacă poporul este cult și animalele lor sînt altfel, mai frumoase, mai de soiul ca la noi.

Lunca aceea ar fi o extinsă roșună nefolosibilă, dacă n'ar fi regulată prin mulțime de canale pe cari se scurgă apa din ea. Cu știința, prin canalizare, au făcut-o un câmp foarte roditor. Aici cugetam: Oare pe pustiile Ungariei pentru-ce nu se trag astfel de canale să se scurgă apa care se vede unde și unde pe suprafața pământului și care face din marea pustă a Ungariei mai tot pășune dar' și aceea slabă. Este drept că pământul pe pusta Ungariei conține sodă, care nu lasă apa să se strezure în pământ, oare prin canalizare și n'ar putea scurge această apă? Eu pe pusta Ungariei nu înțelegeam în ce stă bogăția ei când eu tot produse slabe am văzut pe ea.

Lunci frumoase am văzut și prin Transilvania, mai ales pe la Huedin, dar' mult tufșuri pe ele. Deși acestea mi-s-au părut foarte frumoase prin Transilvania, numai după-ce am ajuns pe la Rohatecz prin Moravia am văzut că cât de necultivate sînt al noastre pe lângă acelea.

Dela Rohatecz până la Poleschovitz (tre stațiuni) am trecut earăși pe lângă o mare luncă toată canalizată și plantată unde și unde cu câte un frasin, cari absorb umezeala din pământ.

Pe la Bisenz-Pisek erau multe grajduri dellemn pe luncă ridicat cam de 1/3 metru del pământ.

Pe marginea luncii erau sădiți brazi. Pe la Rohatecz am văzut păduri întreg de brazi sădiți în rînduri frumoase, tot pe șosele. Dacă o pădure se tăia, era plantată de nou cu brazi.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

De ce sînt trist?..

Sînt trist, și tot mă plîng de lume;
Din suflet jalea n'o mai sting —
Și totuși vîd că n'am anume
De ce să plîng?

Acele lumi din asfințit
Mi-au fost și dulci și liniștite,
Și mi pare rău: le-aș fi dorit
Altfel trăite.

Țin minte, multe-am îndrăgii;
Le vîd, sfios m'asteaptă n' prag —
Și mi pare rău că n'am găsit
Ce mi-a fost drag.

Veni, de ce's trist nu știu anume;
Sînt doar' că jalea mi-i ursită,
Și-i fără leac: aștept o lume
Altfel trăită.

Nu pot netihna să-mi alin,
Că nu mă plîng de câte știu —
Plîng alte lumi: și numai vin,
Și-i prea târziu...

Artur Stavri.

Un pescar pasionat.

(Din carnetul unui om înșurat).

Iunie 10.

Mă simțiam cam obosit, dar' nevasta ear' m'a îmboldit cu vorbele-i obicnuite:

— Du-te, du-te, leneșule, îmi trebuieș vr'o două-trei știuci cu icre!

Am plecat, deși mai bucuros rămâneam acasă. Dar' n'am vrut să dau ghes îndoelii să încolțască în inima ei.

Pe Polina am găsit-o cam tristă.

Unchiu-seu, un brav căpitan în retragere, e amenințat să mănance pușcăriă. Niște bani, servit ca garant, cela a dat faliment... creditorii mai răi ca câinii, soarta nemiloasă... Victimă sub roata nemiloasă a destinului. Și toate acestea udate de lacrimi în abundență, și vă puteți închipui dacă am fost luat cu asalt. Nu puteam să vîd acei ochi plîngînd! Am scos și i-am dat 400 de fr.

Ce fată de sentiment! Pecat numai că are prea multe rude, și inima ei miloasă nu poate să le vază în nenorocire. Mă costă nenorocirea rudelor vr'o 600 de franci deja. Încă vr'o câteva nenorociri, și dau faliment!

Dar' când iubești!.

Iunie 15.

'Mi-se pare că nevasta a început să se uite cam chiorș la mine. Nu-mi prea place risul ei, când mă întâlnește dimineața.

Scuturându-mi hainele, nêtoata de slujnică a găsit un voal în buzunarul vestei. Eu am încremenit când m'a întrebat: »Petrică, da ce, știucile au început să poarte voal? Se vede ca să nu le mai cunoști?« Afurisit voal, nebuna de Polina mi-l-o fi pus din greșeală în buzunar. Par'că mi-aduc aminte de așa ceva. Dar' și proclețele slugi, unde nu-și viră botul!

Am explicat nevastei, am încurcat-o, par'că a rămas convinsă. Dar' totuși ridea de peștele cu voal.

Iunie 16.

Azi dimineată, intrînd pe neașteptate în odaia de culcare (căci m'am întors foarte de vreme dela pescuit, era să dea pădurarul peste mine) am găsit pe scaun un gheroc sur. Am fost surprins chiar, căci era străin și aparținea natural unui stăpîn străin.

Bărbat străin în casa mea, cum credeți, miroasă a bine?!

Intreb pe nevastă, al cui e gherocul?

— Cum al cui? Dar' ce, 'ți-ai pierdut mințile? nu-ți cunoști nici hainele de pe tine? Ai uitat că 'ți-l-ai comandat an vară la croitorul Jean.

— Eu la Jean? Gheroc sur?

— Păi cum! Da, tu, la Jean.

S'a supărat că nu-mi puteam aduce aminte. Ce să fac? Macar de m'ați ucide, macar de m'ați pica și cu smoolă clocotită, dacă-mi aduc aminte de gherocul ăsta sur.

— Ba da, ba da, 'l-ai comandat! repetă nevasta infuriată.

— Se poate, răspund, dar' nu-mi aduc aminte de așa ceva.

Mă desbrac repede și-l pun pe mine și mă privesc în oglindă. Ce să-ți vie? N'am fost în vieța mea așa de burtoș!

— Nevastă, zic, Jean al d-tale e prost croitor. Eram eu așa de burtoș?

— Erai, dragă.

— Eu burtoș?

— Tu, dragă!

Iunie 17.

— Dar' când eram să fiu, căci am fost slab după tifos — ca un flr. Ai uitat?

— După tifos, oamenii se ngrașe, im răspune.

— Ai dreptate, dar' eu am rămas slab și-apoi în vieța mea n'am putut suferi cîoloarea asta de șoarec.

S'a supărat, a podidit-o plînsul și a eșit trîntind ușa.

Am luat gherocul, 'l-am sucit, 'l-am învîrtit, 'l-am mirosit.. miroasa a tutun, și eu nu fumez.

Dar' cine știe, poate-că-i al meu. Cine știe prin ce împrejurare miroasa a tutun.

Astăzi mi-s'a întemplat cea mai a furisită aventură, care cu greu se poate închipui de minte de om. Când mă gândesc, m'apuci fiorii, carnea pe mine se face ca la cea din urmă friptură de gască! Lua-le-ar naiba de aventuri, și de pescării și de flirt, și Paulina și pădurarul și nevastă-mea! Cine dracu m'a băgat în pelteaua asta.

Stăteam frumos cu Paulina la masă, ne galvanizassem amîndoi de atîta vin. Eram în cel mai dulce »tête-à-tête«!

Când deodată — hop! niște mutre sinistre se arată pe la terestri, se aude șgomot, și cât te-ai scobi în dinți, m'am pomenit lega cobză și trînt spre profunzimile lacului. În urmă auziam cum se bocea Polina, și cum voce aspră o înjura în limba lui Luther.

(Va urma).

In stânga erau și coline plantate cu vii și pomi, așa că nici o palmă de pământ nu se vedea necultivată.

Dacă era o haltă care nu se putea canaliza (scurge), era încungurată de frasin, arini și sălci.

(Fabrici). Mai la toată stațiunea era câte o fabrică, dintre care cele mai multe de zăhar. Pe sate în depărtare încă se vedeau fabrici. Astfel brațele muncitoare au unde primul lucru și unde trăi.

(Cultura la sate). In călătoria mea am convenit și cu inteligența, dar și cu oamenii din poporul morav dela sate.

Toți sunt oameni culti și onești. Simți îndată înțelegerea școalei.

Moravii vorbesc limba lor moravă, și, deși nu sînt siliți, foarte mulți știu și nemțește. In cupeul meu numai cu mine se vorbea nemțește, încolo tot limba moravă.

(Vechea lor reședință). La satul Poleschowitz se ved pe 2 vîrfuri de deal 2 castele, unul numai ruine, altul acoperit. Acestea se ziceau a fi ale grofului Belgradi. In apropierea drumului este orașul Ung. Hradisch. Aci a fost reședința principelui Moraviei înainte de a se preface aceasta în provincie austriacă.

(Capela lui Ciril și Metodiu). In ținutul acesta este comuna Velehrat. Aci au venit Ciril și Metodiu când au predicat religieuna creștină Moravilor. Acolo față de Buchlau este o capelă, care se zice a fi zidită de Ciril și Metodiu.

(La judecată). Ajuns în Prerrau și avînd pe ziua următoare proces, pornii a căuta un avocat. Trecui pe lângă un edificiu grandios, înaintea căruia se preumblau o mulțime de tineri. Era gimnaziul național morav. Prinsei vorbă cu studenții. Toți se îndreptară spre unul, care veni să vorbească cu mine. Cealaltă adevărată nu știau nemțește. În tîlnii pe un gardist și-l rugai să mă îndrepte la un avocat. »Bucuroș», zise el, vină numai cu mine, te duc la avocatul Dr. Lipschik, care este cel mai bun avocat de aici.

Putîndu-mă eu înțelege numai în limba nemțască pe acolo, ear' documentele avîndu-le în limba maghiară, îmi era teamă că nu voi reuși cu procesul; deci întrebai pe gardist:

— Nu cumva este Dr. Lipschik un Neamț și este cineva la judecătoria ori la avocatul care să vorbească — ungurește?

— Ungurește? zise el. In tot Prerraul nu găsești unul care să vorbească ungurește! Avocat de neamț însă la noi nu poate trăi, căci nu merge nîme la dînsul!

Noi Moravii numai la ai noștri mergem și nu la străini!

Strîinii la noi nu au ce căuta! M'am înduișat, vîzînd ce napoi e rămas poporul nostru față de cel de acolo, căci la noi par'că anume se îmbulzesc oamenii la advocații jidovi și străini!

Intrai la avocatul și după ce îi descriei cauza îmi zise: »Mai bine ar fi ca să faci pace cu contrarul d-tale. Dînsul este un tîner foarte de omenie și lesne poți face pace. Bătrînul sub al cărui nume este firma e pe pat de moarte, ear' fiul seu Raimund Kokora este un băiat foarte de treabă.

Nu l'am ascultat, m'am dus la judecătoria. La intrare mă ajunse un domn cărunt cu o față veselă. Il întrebai dacă pot vorbi cu dl judecător. »Poștește în sus și probează», îmi zis el surîzînd.

Mă dusei cu el până într'o sală, aci se așeza la masă și mă întreba de cauză. Era el însuși județul. Îi spusei starea lucrului și-i desfăcui documentele, dintre cari numai traducerea nemțești le ceti.

»Eu ved că ai tot dreptul, zise el, dar se poate că procesul acesta să se amine, mai bine să vă împăcați.

M'am dus la contrarul meu și am împăcat treaba în niște condițiuni foarte ușoare pentru mine. Mi-am ales o mașină de îmblătit din fabrica lui, pe care ni-am așezat să mi-o trimită. Pe aceasta am să o plătesc dar' mai ieftin cu 30 fl. dela prețul ei. Eu însă pe cea dela mine, pentru care am fost împrovesuat, căci nu voiam să o plătesc, să o trimit înapoi fără a o plăti.

In fine îl întrebai: »Pentru-ce în anul trecut ați înșelat pe mulți proprietari din Transilvania cu mașinile de îmblătit patent, provăzute cu 2 ruzi, cari erau laudate că pot îmblăti cu ele 2 oameni, pe când nici patru oameni nu pot îmblăti?»

»Nu noi, ci Calai (Kállay) dela Budapesta v'a înșelat pe D-Voastră», îmi fu răspunsul.

Cercetînd cauza aflai că firma aceasta are o filială în Budapesta sub conducerea lui Kállay, care în anul trecut a împărțit o mul-

țime de mașini de sistemul amintit, cari nu sînt bune de nimic și nu voește a despăgubi pe cumpărători, ci cere bani. Filiala asta are firma: »Első prerrai gépgyár és vasöntőde Budapesten».

Eu recomand proprietarilor români cari au primit în anul trecut mașini de acest fel dela firma amintită din Budapesta și pe care nu le pot folosi, să se adreseze către proprietarul fabricii dl Raimund Kokora în Prerrau (Moravia) și a cere a 'i-se primi înapoi mașina patent și în locul ei a-i trimite alta de întors cu mâna ori pentru cai. Dl Kokora va asculta rugarea, căci este om de omenie. Epistolele să nu se trimită în limba maghiară ori românească, căci nu le înțelege nîme, ci în limba nemțască ori moravă. Ear' de filiala din Budapesta dată pe mâna unor Jidovi-Unguri, să se ferească alți cumpărători.

(Va urma).

Vlad.

Concertul din Romos.

— 13 Ianuarie 1897.

Dle Redactor!

In frumoasa comună românească Romos s'a obicinuit de vre-o câțiva ani încoace a se da în fiecare an câte-o petrecere de cătră tinerimea școlară, venitul căroră este destinat în folosul școalei.

Frumos obiceiul vrednic de urmat în fiecare comună!

Petrecerea din anul acesta le-a întrecut însă pe toate de până acum, deoarece prin neobositele stăruințe ale harnicilor învățători I. Fleșeriu și S. Safta le-au succes a forma nu din tinerimea școlară, ci din junii și junele din comună un cor care Duminecă în 12 l. c. a trecut prin prima probă de foc, cu un succes strălucit.

Concertului a premers un »cuvînt ocașional« acomodat, rostit de cătră domnul I. Fleșeriu.

Au urmat apoi cele 5 poezii populare cîntate de noul cor sub conducerea d-lui învățător S. Safta, cari toate au fost cîntate cu o rară acurateță și cari au trebuit să fie toate repetate, deoarece mulțimea publicului adunat cerea aceasta prin vii aplause.

D-nul învățător Safta nu e numai un bun conducător de cor, ci e și un bun declamator, dovedindu-ne aceasta prin declamarea poeziei »Pe pămîntul Turcului«, care a produs mult haz în public.

După concert, a urmat jocul.

In paușă s'a jucat de cătră 9 tineri, aleși pe sprînceană, sub conducerea vîtavului I. Dubleș frumoasele jocuri naționale, »Călușerul și Bătuta«, ambele au fost jucate cu mare dibăcie. Abia încetase bietul Rusandru cu ultima figură din Bătuta, ear chipeși călușeri nici nu-și șterseră șiroaile de asudori și se începură Sîrba apoi Ardeleana, Hățăgana și alte jocuri, dar' numai și numai românești cari durară aproape neîntrerupt până în ziua albă, ba unii dintre cei mai bravi au continuat mai departe petrecerea pe la casele ospitabile ale frunțașilor din Romos.

Venitul material deasemenea a fost mulțămitor.

Doresc, ca noul cor să ne facă cât mai adeseori astfel de nopți plăcute ca și cea de Duminecă.

R.

Prin o regretabilă greșeală, a rămas afară din nrul nostru trecut invitarea la Concertul din Romos.

NOUTĂȚI

Acesta e cel din urmă număr ce se mai trimite domnilor cari nu și-au renoit abonamentul nici și-au plătit cel puțin reșteanța pe anul trecut, arătînd voința a avea și mai departe foaia noastră.

Celor-ce nu ne datoresc cu nimic, și nu ne-au cerut încetarea trimiterii, nu le oprim foaia, socotindu-i și mai departe ca abonați.

Metropolitul Blajului, I. P. S. Sa. Dr. V. Mihali a cerut presidentului Casei Magnaților ca de aci încolo să nu-l mai întituleze »Metropolit al Albei-Iuliei« ci al »Ardealului«.

Tóth Vilmos a îndeplinit cererea și a luat măsurile de lipsă. Cei din opoziție sînt mînioși foc de acest fapt, și spun că astfel de titluri numai prin lege să pot da. Mai ales sînt necăjiți pentru numele de »al Ardealului«, căci vezi Doamne, aceasta însemnează a recunoaște că Ardealul e despărțit de Țeara-Ungurească. Curioși mai sînteți, cinștiților! Ori doar' credeți că munții ce despart Ardealul de Ungaria și istoria Ardealului o să piară din mintea Românilor.

Protopopiatul Săcărâmbului (Geoagiu II) desființat. Din Săcărâmb (comitatul Hunedoarei) primim știrea, că în urma trecerii la pensiuine a veteranului protopresbiter Sabbin Piso senior, protopresbiteratul II. al Geoagiului s'a declarat desființat cu 1 Ianuarie c. v., ear comunele ce aparțin la acest tract în conformitate cu dispozițiunile congresuale relative le arondare, trec la protopresbiteratul Geoagiu I, condus de veteranul protopresbiter Vasile Pipos din Hondol; protopresbiteratul Geoagiului I. în viitor se va numi simplu al »Geoagiului«.

Reorganizare. Noua reorganizare a epitropiilor și comitetelor parohiale gr-or. să face în întreagă archidieceza Transilvaniei în decursul lunei acesteia. Trebuie să fim cu ochii în patru la această reorganizare, să alegem numai oameni cu trageră de inimă cătră biserică și școală, căci durere ni-s'a dat privilegiu de am vîzut chiar membri ai acestor corporațiuni în tabăra dușmană. Să alegem odată neghina din grâu batăr în sinul bisericii noastre.

Promovare. Sămbăta trecută a fost promovat la gradul de Dr. în medicină, dl Romul Dobo de Rusca din Orăștie, tîner serios și inteligent. Felicitările noastre!

Concertul declamatoric al corului bisericesc din Băița ținut în 6 Ianuarie a fost cercetat de un public foarte numeros, de inteligență și popor. Producțiunile au corăspuns așteptării. Cîntările au succes și au plăcut mult publicului. Mai mult a plăcut publicului anecdota »Tigani și sfinții« declamată de învățătorul Nicolae Igna, care pentru tonul țigănesc și cuprinsul poeziei a produs mult haz. Pe lângă frumosul rezultat moral a fost frumos și rezultatul material, după tragerea tuturor speselor a rezultat un venit de 25 fl. în favoarea fondului corului.

Dela Ligă. Cetim în ziarele din România, că comitetele Ligei din București cari de atîta timp au lucrat unul contra altuia, în urma congresului ținut Luni în săptămîna aceasta, au ajuns la deplină înțelegere. Dl V. A. Urechia a fost proclamat de președinte de onoare al Ligei culturale. Ne bucurîm de această împăcare și dorim ca toți membrii Ligei să lucreze într'acolo, ca să poată corăspunde tuturor cerințelor ce Liga și-a propus pentru unitatea culturală a tuturor Românilor.

Bal în Dobra. Sămbăta în 6 Febr. st. n. se va arangia în Dobra în sala hotelului dela »Husariu« un bal. Venitul e destinat bisericii rom. gr-or. din loc.

»Liga Română« revistă săptămînală pentru interesele unității culturale a tuturor Românilor, este numele unei noue reviste săptămînale ce apare în București. Au apărut până acum 2 numeri.

Exundări. Din Panciova se telegrafează, că în urma ploilor mari ce au ținut câteva zile, Dunărea într'atîta a crescut, că a eșit din alvia sa și a înecat ținuturi întregi.

Moarte cu privilegiu unei înmormîntări. În Serajevo (Bosnia) s'a întemplat zilele trecute o tragedie dintre cele mai groaznice, cu privilegiu unei înmormîntări. Înaintea cosciugului preotul gr-or. a avut un conflict de vorbe cu preotul turcesc. Preoții din ceartă au ajuns la bătae sîngeroasă: preotul turcesc a pușcat asupra celui gr-or., acesta deși greu rănit, a pușcat și el asupra celui turcesc. Turcul a murit momentan, cel gr-or. după două ciasuri.

Mulțumită publică.

Cu ocașiuinea Producțiunei teatrale din 26 Decembrie v. 1896, dată de diletanții rom. din loc, în scopul procurării de cărți pe seama elevilor șeraci dela școala rom. din Orăștie, au binevoit a suprasolvi următorii prea stîmați Domnii: Dr. I. Mihu 2 fl., Dr. Aurel Muntean 15 fl., Solyom Ferencz 10 fl., Candin Cristea 1 fl., N. N. 1 fl., și L. Bercianu 1 fl., pentru care faptă nobilă li-s'e aduce și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțumiri.

Pentru Comitetul arangiator:

Baicu.

REGULAMENTE COMITATENSE

Regulamentul despre edificări

în comunele mari și mici din comitatul Hunedoarei.

Partea I.

Regule generale despre zidire.

Cap II.

Despre case.

§. 14. Fiecare odae de locuit, trebuie să poată fi încălzită și să aibă cel puțin o ferestă. Așadar astfel de părți ale casei, cari au ușa deosebită, dar' n'au nici o ferestă și nu pot fi încălzite, sub nici o împrejurare nu pot fi întrebuițate de locuință.

§. 15. La fiecare casă nouă sau care se reparază temeinic, ferestrele au să fie de cel puțin 1/2 m. quadrat (adecă jumătate metru înainte și jumătate de late), ear ușile de 190 cm. (aproape 2 metri) nalte și 90 cm. largi.

§. 16. Dacă locul pe care are cineva de gînd să zidească, stă din pături pline de materii organice putrezitoare (din care poate să se nască boale), acel pămînt e a se săpa și căra de-acolo în afunzime de cel puțin un metru și jumătate, și a se umple locul cu pămînt uscat, întrucît se poate cu nisip.

§. 17. La școale și astfel de localuri, cari sînt menite a cuprinde în lăuntru lor mulțime, mai mare de oameni vreme mai îndelungată, — padimentul (vatra) are să fie negreșit de scînduri.

§. 18. Dacă sub casă să zidește și pivniță, pivnița are să se facă din peatră ori cărămidă. Poate însă fi îngăduită și boltuirea pivniței cu grinzi tare de goron, dar peste ele are să se pună un șir de scînduri dese, tari, peste ele e a se pune un strat de pămînt de 20 cm. care se bate bine și odae care să face peste ea, e a se podi ear cu scînduri.

§. 19. Edificii coperite cu țiglă ori șindilă, numai așa să pot lăsa să se zidească nemijlocit unul lângă altul dacă sînt provăzute cu pîrete despărțitor contra focului.

Păretele despărțitor să va zidi la edificiul nou (dacă unul e vechiu).

Edificii fără pîrete contra focului, dacă să coper cu țiglă, au să se zidească cel puțin de trei metri departe unul de altul, ear dacă să coper cu șindilă, de cinci metri!

§. 20. Păreții de scutire contra focului sînt a să zidi din cărămidă arsă, curată, ori cel puțin din pămînt mestecat pe jumătate cu cărămidă.

Păretele de scutire e a să ridica peste nălțimea coperișului, cu cel puțin 24 cm. și anume așa, că pătura lui cea mai de sus, să fie, pe lățime de cel puțin trei cărămiți, făcută numai din cărămidă curată.

§. 21. Intre două case (lângă oaltă) a zidi zid comun (adecă unul pentru amîndouă), nu e iertat. Fiecare are să-și zidească casa așa, ca și de sine rămînînd, să fie deplină.

(Va urma).

FEL DE FEL

Un domn tîner spune domnișoarei casei, cu care are o cunoștință mai îndelungă:

— »Ah, D-șoară Gen., ce fericire a putea sta în apropierea D-Tale!..

— Ei, domnule candidat, stă totul în voia D-Tale, ca să poți fi totdeauna așa aproape de mine.

— Totdeauna? Nu, d-șoară, asta ar fi prea mare fericire pentru mine; m'ar omor!..

AMICIȚIE AMOR DISTRAȚIE

Gențianu... Ce retrasă și fără șgomot trăiești, și totuși de ai ști cât de departe îți e cunoscut și amintit numele bun! Pe unde am umblat, nici nu visam unde și pe cine aud pomenindu-te cu laudă. Imi aduc aminte de niște versuri și-o vorbă:

- »Ușor să duce nume
- »De-un lucru bun în lume
- »Dar' mai ușor de-un lucru
- »Frumos cu-adevăr;
- »Și 'n toată lumea vestea
- »Ți-a mers, cum merg de-acestea
- »Cînd trec din gură 'n gură
- »Grăbit din sat în sat...»

„Astfel micșunele, cu toate că nu le vezi; își răspîndesc mirosul lor dulce de sub tușurile de mărăcin, până bine departe!..

Ușuraticul.

POSTA REDACȚIEI.

D-lui R. G. în H. S'a dispus să-ți vină foaia. Scrie ne mai des și tot ce crezi de interes public în partea locului.

D-lui I. B. în C. Cum ai ajuns acasă? Pe unde ai mai colindat? De ce nu trimiți nimic? Nu fi leneș, nene, că-i păcat chiar acum. Foarte puțin mai bine.

D-lui N. Muntean în S. Trimite 55 cr. și le vom expeda îndată.

Pentru redacție responsabil: Ioachim Muntean.

Concurs.

In comuna *Pianul-superior* (românesc) se află vacant un loc de

adjunct notarial.

Salariul amăsurat dexterității în agendele notariale, pe lângă prevedere întreagă.

Se recere cunoașterea limbii maghiare și române în scris și vorbit. 168 2—2

Pianul-superior, 17 Ianuarie 1897.

Johann Weber, I. M. Vulcu,
notar. primar.

ADJUNCT NOTARIAL

In cancelaria subsemnatului se primește numai decât un tiner vârsat în afaceri notariale, respective un practicant.

Condițiunile favorabile!

Ioachim Medrea,

notar cereal în Cârna (p. u. Alvinz).

167 3—3

Vinars curat de drojde.

Spre binevoitoare luare aminte!

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința on. public din loc și jur, că pentru a putea corăspunde onorațiilor oaspeți, cari binevoesc a mă cerceta, am arangiat o chilie cât se poate de bine, și care stă la dispoziția onorațiilor oaspeți în toată bunăvremea.

Tot aici întrețin și ceva băcănie, și anume: ZĂHAR, UREZ, PETROLEU, LUMINI DE SĒU, CEARĂ și STEARIN, etc. etc. etc., precum și BUMBAC și AȚĂ DE ȚESUT în comisiune, toate cu

PREȚURI FOARTE MODERATE!

Rog indeosebi pe domnii preoți și cărturari de prin comune, ca să îndemne oamenii a cumpăra mai bine dela un Român, decât dela jidani sau alți străini, căci îi asigur că mai bună și mai ieftină marfă vor căpăta.

Sperând că onoratul public îmi va oferi spriginul seu

Semnez cu distinsă stimă

A. CRISTEA

Orăștie (Strada Berului Nr. 1.)

173 1—3

ZSELEZNY ERNŐ
FLORAR ÎN DEVA.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public iubitor de flori și plante naturale, că am deschis un

174 1—3

STABILIMENT

DE

FLORI ȘI PLANTE NATURALE ȘI ARTIFICIALE.

Primeșc și efectuesc tot felul de comande în timpul cel mai scurt, și anume BUCHETE DE MÂNĂ, de BALURI, de CUNUNIE etc., cu prețul dela 1 fl. 50 cr. până la 70 fl. etc. BUCHETE DE PIEPT dela 30 cr. până la 7 fl. Tot felul de CUNUNI FUNEBRE dela prețul de fl. 1.50 în sus.

Totodată îmi recomand și florăria mea de PLANTE EXOTICE și de FLORI NATURALE în revare, cu prețurile cele mai moderate.

Comandele din afară se efectuesc la moment cu rentoarcerea postei.

Convocare.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „ZLAGNEANA” societate pe acții în Zlatna se invită prin aceasta, în virtutea §-lui 154 al legii comerciale, la adunarea generală constituantă care se va ține în Zlatna Sâmbătă la 27 Martie st. n. 1897 înainte de amezai la 10 ore, în localul școalei gr.-or.

OBIECTELE:

1. Raportul fundatorilor. 164 3—3
2. Constatarea subscrierii capitalului social.
3. Stabilitarea statutelor societății.
4. Constituirea societății cu capital social 100.000 coroane (50.000 fl. v. a.)
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.
6. Absolvarea fundatorilor de responsabilitatea normată în § 152 al legii com.

În sensul §-lui 155 al legii comerciale, fiecare acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu poate exercita, ear' subscriitorii pot participa la adunare sau în persoană sau prin plenipotențați.

Din ședința fundatorilor societății pe acții „ZLAGNEANA”, ținută la Zlatna la 12 Decembrie 1896.

George Vișia
președinte.

Emanuel Beșa
notar.

„MINERVA” institut tipografic în Orăștie.

Haine de călușeri!

Subscrisul negustor din Orăștie am onoare a recomanda depositul meu de **Haine de călușeri**, pe cari le vând, le dau în folosință, ori, la cerere le fac anume!

Atrag totodată binevoitoarea luare aminte asupra prăvăliei mele bogat provăzută cu tot felul de *marfă de manufactură* pentru trebuințele de casă, adusă proaspătă din atelierele cele mai bune:

Flanele, calitățile cele mai bune; **Cârpe de păr** fine și trainice; **Cârpe de lână moale** (de Harras); **Pânză** de tot soiul și tare; **Bumbac de bătut** și **Ață de urzit**, aduse din cele mai bune fabrice; **Arniciuri de cusut și de urzit**, în toate fețele; **Ciorapi**; **Brêuri**; **Șerpare** cusute cu flori și fir; etc.

148 9—12

Ion Lăzăroi,
negustor în Orăștie (Szászváros)

Primeșc și efectuesc comande prin postă!

„FAGETANA”,

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII SOCIETATE PE ACȚIUNI

în Facset (Banat)

acoardă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6° interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalisate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin postă.

128 15—16

Direcțiunea.

ATELIER de TEMPLAR

Drumul țerii Nr. 3.
Casa proprie.

ȘI

DEPOSIT DE OBIECTE FUNEBRALE!

Subscrisul îmi iau voe să atrag binevoitoarea luare aminte a onor. public din **Orăștie și jur**, asupra bogatului meu magazin' cu tot felul de

Mobile de casă

precum: **scaune, paturi, mese, dulapuri, canapele**, etc. ce se află totdeauna gata, ori, la dorință, se gătesc după plac și în grabă!

Îmi recomand mai departe

Depositul de lucruri trebuincioase la înmormântări,

precum: **sicriuri**,
de aramă, nuc, goron și de brad, pompoase ori simple;

cruci, cununi de mort, și toate **pânzele** de lipsă!

Sunt 19 ani decând am aceste bogate magazine, în casele mele proprii (drumul țerii Nr. 3), ear' acum le-am arangiat și îmbogățit de nou și temeinic!

Rugând onoratul public pentru numeroase comande, îi promit lucru bun cu **prețuri foarte ieftine!**

George Brassai
măsar.

145 4—15